




■ Orijinal Makale

Aksaray ilindeki kolonoskopik polipektomi sonuçlarının analizi

Analysis of colonoscopic polypectomy results in Aksaray region

Mehmet Suat Yalçın ^{1*} , Serhat Sayın ² , Burak Bursalı ² 

¹ Aksaray Üniversitesi, Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Gastroenteroloji Kliniği, Aksaray, Türkiye

² Aksaray Üniversitesi, Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları Kliniği, Aksaray, Türkiye

* Sorumlu Yazar: Mehmet Suat Yalçın E-posta: drsuat02@hotmail.com ORCID: 0000-0003-1054-1882

Gönderim: 18 Haziran 2018 Kabul: 29 Ağustos 2018

ÖZ

Amaç: Çalışmamızda Endoskopi Ünitesinde yapılan kolonoskopik işlemler sırasında tespit edilen polipleri geriye doğru taradık. Polipektomi sonuçlarımızı literatür ile karşılaştırmayı amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Aksaray Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Gastroenteroloji Endoskopi Ünitesi'nde Ocak 2016 ile Haziran 2018 tarihleri arasında yapılan 1806 kolonoskopi işlemi retrospektif olarak incelendi. Polip saptanan hastaların cinsiyet, yaş, kolonoskopi endikasyonu ve poliplerin lokalizasyon, boyut, sayı ve histopatolojik özellikleri kayıt edildi.

Bulgular: Çalışmamızda kolonoskopi yapılmış 1806 hastanın 224 (%12,4) tanesinde toplam 341 adet polip saptandı. Hastaların 95'i kadın (%42,4) ve yaş ortalamaları 59,2±11,9 iken 195'i erkek (%57,6), erkeklerin yaş ortalaması 57,4±13,0 idi. Kolonoskopi için en sık endikasyon kabızlıktı (%35,7). Poliplerin %74,3'ü sol kolonda bulunuyordu. Poliplerin %77,4'ü adenomdu. 224 polip saptanan hastamızın 60 tanesi (%26,7) yüksek risk grubunda bulunuyordu. Adenokarsinom saptanma oranımız %4,9 idi.

Sonuç: Çalışmamızda endoskopi ünitemizde yapılan işlemler sonucunda tespit edilen polipler ile ilgili bulguların genel olarak literatür ile uyumlu olduğunu saptadık. Daha önceki çalışmalardan farklı olarak yüksek ve düşük riskli hastaların yaşları arasında istatistiksel anlamlı farklılık saptanmadı.

Anahtar kelimeler: kolonoskopi, kolorektal polipler, adenom

ABSTRACT

Aim: In our study we scanned the polyps detected during the colonoscopic procedures performed in our endoscopy unit. We aimed to compare the polypectomy results with the literature.

Material and Method: In Aksaray University Training and Research Hospital Gastroenterology Endoscopy Unit 1806 colonoscopies performed between January 2016 and June 2018 were retrospectively reviewed. Patients' gender, age and indications for colonoscopy were recorded. In addition, localization, size, number and histopathological features of polyps were recorded.

Results: A total of 341 polyps were detected in 224 (12.4%) of 1806 patients who underwent colonoscopy in our study. 95 of the patients were female (42.4%) and the mean age was 59.2 ± 11.9 , while 195 were male (57.6%) and the mean age of the male was 57.4 ± 13.0 . The most frequent indication for colonoscopy was constipation (35.7%). 74.3% of polyps were in the left colon. 77.4% of polyps were adenomatosis. Of 224 patients, 60 (26.7%) were in the high-risk group. Our rate of detection of adenocarcinoma was 4.9%.

Conclusion: In our study, we found that findings related to polyps detected as a result of endoscopic unit operations were generally consistent with the literature. Unlike previous studies, there was no statistically significant difference between the ages of high and low risk patients.

Keywords: colonoscopy, colorectal polyps, adenomatosis

GİRİŞ

Normalde düz olan kolon mukozasından lümeneye doğru olan mukozal çıkıntılara polip denir [1]. Kolon polipleri genellikle asemptomatiktir. Fakat polibin büyüklüğüne bağlı olarak tenesmus, rektal kanama, kabızlık ve bağırsak tıkanıklığına sebep olabilirler [2]. Bununla birlikte kolorektal kansere dönüşebilme potansiyeli poliplerin en önemli özelliğidir [3]. Kolon polipleri histolojik özelliklerine göre neoplastik polipler (adenomlar, karsinomlar) ve non-neoplastik polipler (hiperplastik, hamartomatöz vb.) olarak iki grupta sınıflandırılmaktadır [4]. Adenomatöz poliplerden kanser gelişim süresi ortalama 5-10 yıl olarak bildirilmektedir [5]. Birçok çalışmada polipektomi veya cerrahi olarak poliplerin alınmasının kanser riskini azalttığı bildirilmiştir [6]. Bu nedenle polipektomi sonrası hastaların kolorektal kanser açısından takibi çok önemlidir. Hastalar tarama açısından yüksek riskli ve düşük riskli vakalar olarak iki gruba ayrılmıştır [7].

Bizde çalışmamızda Aksaray ilinde endoskopi ünitemizde çeşitli nedenlerle yapılan kolonoskopi işlemlerinde saptanan poliplerin tip, boyut, histopatolojik özelliklerini ve hastaların demografik özelliklerini ortaya çıkarmayı amaçladık.

GEREÇ VE YÖNTEM

Aksaray Üniversitesi Aksaray Eğitim ve Araştırma Hastanesi Gastroenteroloji Endoskopi Ünitesi'nde Ocak 2016 ve Haziran 2018 yılları arasında çeşitli endikasyonlar nedeniyle

kolonoskopi yapılan 18 yaş üstü 1806 hastanın raporları geriye dönük olarak tarandı. Polipektomi yapılan ve biyopsi sonuçlarına ulaşılan 224 hasta çalışmaya alındı. Tüm hastaların verileri olgu kayıt formuna kaydedildi. Çalışmaya alınan tüm olguların yaşı, cinsiyeti, kolon poliplerinin histopatolojik tipi, poliplerin yerleşim yerleri; rektum, sigmoid kolon, inen kolon, transvers kolon, çıkan kolon ve çekum olmak üzere bölgelere ayrılarak, polip sayısı ve büyüklükleri kaydedildi. Kolon poliplerinin büyük çoğunluğunu adenomlar oluşturmaktadır. Adenomatöz poliplerin saptanması adenom-karsinom döngüsünün kırılması açısından önemlidir. Adenomlar Asya toplumlarına göre Batı toplumlarında daha sık saptanmaktadır [8].

Aşağıdaki 4 kriterden herhangi birini taşıyan hastalar yüksek risk grubuna alındı [7].

1. Adenom boyutu ≥ 1 cm
2. Toplam adenom sayısı ≥ 3
3. Önemli villöz bileşen
4. Yüksek dereceli displazi

İstatistik "SPSS for windows 21" paket programı kullanılarak yapıldı. Gruplara göre karşılaştırmada Independent-Samples t-test kullanıldı. Kategorik değişkenlerin tanımlayıcı istatistikleri sayı (%) olarak gösterildi. Gruplara göre karşılaştırmada Ki kare testi kullanıldı.

Tablo 1. Polipektomi yapılan hastaların genel özellikleri

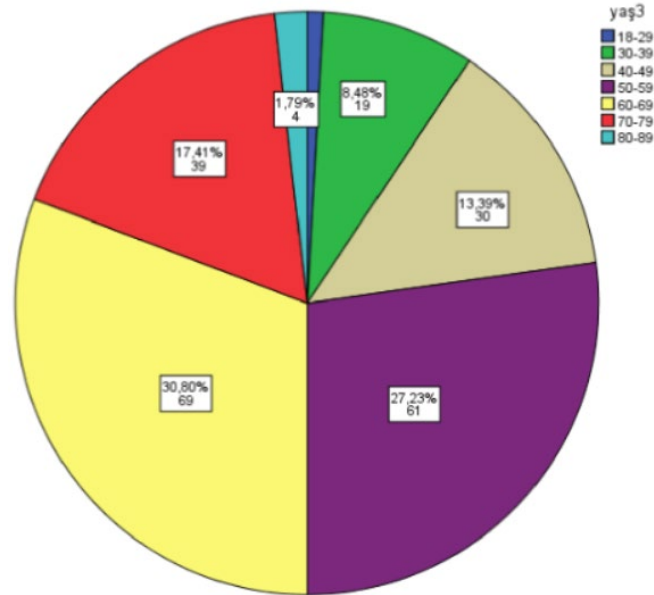
Cinsiyet	Hasta sayısı (%)	Yaş ortalaması
Erkek	159 (%57,6)	57,4±13,0
Kadın	95 (%42,4)	59,2±11,9

Tablo 2. Kolonoskopi endikasyonları

Endikasyon	Hasta sayısı (n)	%
Anemi	29	12,9
Rektal kanama	36	16,1
Kabızlık	80	35,7
Ailede kolon kanseri	14	6,3
GGK (+)	17	7,6
Kronik ishal	15	6,7
Kronik karın ağrısı	33	14,7
Toplam	224	100

Tablo 3. Poliplerin kolondaki lokalizasyonları

Lokalizasyon	Polip sayısı	%
Çekum	11	3,2
Çıkan kolon	42	12,3
Transvers kolon	34	9,9
İnen kolon	65	19,0
Sigmoid kolon	97	28,4
Rektum	92	26,9
Toplam	341	100

**Resim 1.** Poliplerin yaşa göre dağılımı

BULGULAR

Bu çalışmada kolonoskopi yapılmış 1806 hastanın 224 (%12,4) tanesinde toplam 341 adet polip saptandı. Hastaların 95'i kadın (%42,4) ve yaş ortalamaları 59,2±11,9 iken 195'i erkek (%57,6), erkeklerin yaş ortalaması 57,4±13,0 idi. Hastaların genel özellikleri **Tablo 1**'de verilmiştir. Kolonoskopi endikasyonlarına bakıldığında kabızlık 80

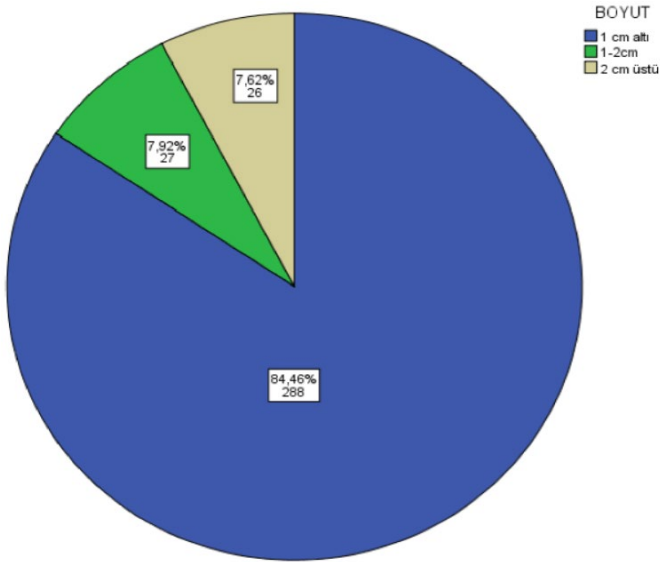
Tablo 4. Poliplerin histopatolojik dağılımı

	Sayı (n)	%
<i>Adenomatöz polipler</i>		
Tubuler	233	68,3
Tubulovillöz	21	6,1
Villöz	8	2,3
Serrated	2	0,5
<i>Non-adenomatöz polipler</i>		
Hiperplastik	42	12,3
İnflamatuvar	18	5,2
Adenokarsinom	17	4,9
Toplam	341	100

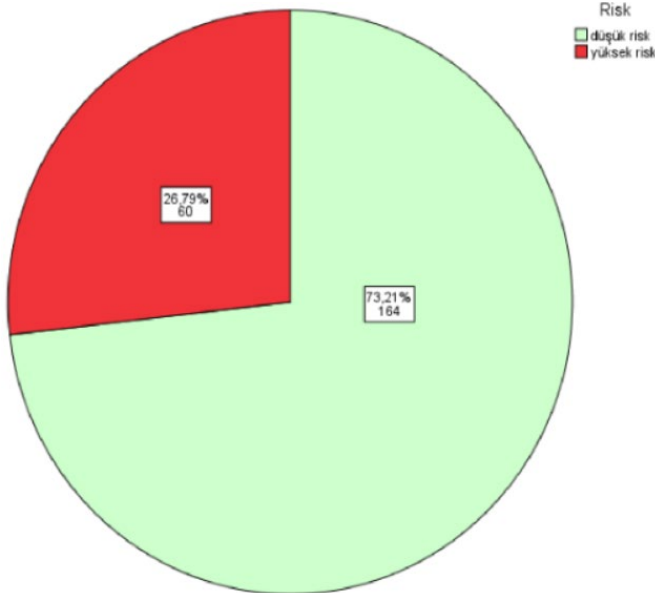
(%35,7) hasta ile en çok işlem endikasyonunu oluştururken, rektal kanama (36 hasta, %16,1) ikinci sıklıkta ki endikasyonu oluşturmaktaydı (**Tablo 2**). Poliplerin kolon lokalizasyonlarına göre dağılımına bakıldığında 92'si rektumda (%26,9), 97'si sigmoid kolonda (%28,4), 65'i inen kolonda (%19), 34'ü transvers kolonda (9,9), 42'si çıkan kolonda (%12,3), 11'i çekumda (%3,2) izlendi (**Tablo 3**). Hastaların 172'si (%76,7) 50 yaş üzeri olup en çok 60-69 yaş aralığında (%30,49) ve ikinci sıklıkta ise 50-59 yaş aralığında (%27,35) polip saptandı (**Resim 1**). Çalışmaya alınan 224 hastanın %67'sinde tek polip, %33'sünde birden fazla polip vardı. Histopatolojik özelliklerine göre bakıldığında 264 adet adenomatöz polip (%77,2), 60 adet non-adenomatöz polip (%17,5) ve 17 adet adenokarsinom saptandı. Polip alt tiplerine göre incelendiğinde 233 adet (%68,3) tubuler adenom ile en çok görülen polip grubunu ve takibinde hiperplastik polipler 42 adet (%12,3) oluşturmaktaydı (**Tablo 4**). Tubuler adenom tüm lokalizasyonlarında en sık saptanan polip tipi olarak saptandı. Boyutlarına göre poliplerin 288 tanesi (%84,4) 1 cm'nin altında, 27 adet (%7,9) 1-2 cm aralığında ve 26 adeti (%7,6) 2 cm'nin üzerinde olduğu görüldü (**Resim 2**). Polipler erkeklerde daha sık görülürken, lokalizasyona göre cinsiyet arasında anlamlı fark izlenmedi ($p=0,14$). Tanımlanan 341 polipten 264'ü (%77,4) adenomdu. Bunların 233'ü (%88,2) tübüler adenom, 21'i (%7,9) tübülövillöz adenom, 8'u (%3) villöz adenom ve 2'si (%0,7) serrated adenomdan oluşmaktaydı (Tablo 3). Toplam 224 hastanın 60'ı (%26,7) yüksek risk ve 164'ü (%73,1) düşük riskli hasta grubunda bulunuyordu (Grafik 3). Çalışmamızda yüksek riskli ve düşük riskli hastaların yaş ortalamaları arasında istatistiki olarak anlamlı fark yoktu ($60,89\pm 13,1$) ($57,27\pm 12,3$) ($p=0,064$). Yüksek riskli hastalar ile düşük riskli hastalar arasında cinsiyete göre anlamlı fark yoktu ($p=0,29$).

TARTIŞMA

Kolonoskopi kolon poliplerinin tanısını koymada, lokalizasyonu belirlemede ve poliplerden hem biyopsi



Resim 2. Boyutlarına göre polipler



Resim 3. Hastaların risk dağılımı

hemde polipektomi yapılmasına olanak veren en doğru yöntemdir [4]. Daha önce Türkiye’de yapılan çalışmalarda kolonoskopide polip saptanma sıklığı %11,1- %13,3- %14,4 ve %22 olarak bildirilmiştir. Yine yapılan bu çalışmalarda poliplerin %66,3 ile %69,3 lük kısmının sol kolonda olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyete göre erkeklerde görülme oranı ise %59,3 ile %76,4 arasında bildirilmiştir [2,4,9,10]. Bizim çalışmamızda kolonoskopide polip saptanma sıklığı %12,4 olarak saptandı. Poliplerin %74,3’ü sol kolonda ve %57,4 ile erkeklerde daha sık olarak görüldüğü tespit edildi. Bu bulgularımız genel olarak literatür ile uyumluydu. Adenomatöz polipler histopatolojik tiplerine göre tubuler, tubulovillöz ve villöz olarak sınıflandırılır. Coşkun ve Kandemir’in [4] çalışmasında adenom oranı %82,5 ve adenomların %90,6’sı tübüler adenom, %7,7’si tübülövillöz adenom, %1,3’ü villöz adenom ve %0,4’ü serrated adenom

olarak bildirilmiştir. Bizim çalışmamızda adenom oranı %77,2 idi. Adenomların %68,3’ü tubuler, %6,1’i tubulovillöz, %2,3’ü villöz ve %0,5’i serrated adenom olarak tespit edildi. Bulgularımız benzerlik gösteriyordu. Adenokarsinom görülme oranı bakımından ülkemizde %5,6’ya ulaşan oranlar bildirilmiştir [11]. Çalışmamızda adenokarsinom oranı %4,9 olarak saptandı. Poliplerin görülme sıklığı yaşla birlikte artmaktadır. The National Polyp Study adenom sıklığını 50 yaş altı hastalarda %13, 50-59 yaş arasında %28, 60-69 yaş arasında %39, 70-79 yaş arasında %18, ve 80 yaş üzerinde %2 olarak bildirmiştir [12]. Bizim çalışmamızda da 60-69 yaş grubundaki hastalarda %30,49 ile en sık polip tespit edilen yaş aralığı oldu. Solakoğlu ve ark. [2] çalışmasında yüksek riskli hasta oranı %37,6 olarak tespit edilmişti. Bizim hasta grubumuzda yüksek riskli hasta oranı %26,79 olarak saptandı. Solakoğlu ve Coşkun’un çalışmaları yüksek riskli gruptaki hastaların yaş ortalamaları düşük riskli grupta olanlardan anlamlı olarak yüksek bulunmuştu [2,4]. Çalışmamızda bu çalışmalardan farklı olarak yüksek riskli ve düşük riskli hastaların yaş ortalamaları arasında (sırasıyla 60,89±13,1 57,27±12,7) istatistiki olarak anlamlı farklılık yoktu (p=0,064). Cinsiyet dağılımı açısından iki risk grubu arasında anlamlı farklılık yoktu (p=0,29). Genel olarak endoskopi ünitemizdeki bulgularımızın literatür ile uyumlu olduğunu saptadık.

Sonuç olarak çalışmamızda kolon poliplerinin büyük çoğunluğu sol kolonda, özellikle rektosigmoid bölgede sık görülmektedir. Yaşı 50’nin üzerinde olan hastalarda ve erkek cinsiyette daha sık ortaya çıkmaktadır. Ucuz ve kolay uygulanabilir bir yöntem olan rektosigmoidoskopi riskli hastaların değerlendirilmesinde ve kanser riskinin azaltılmasında tarama yöntemi olarak uygulanmalıdır.

ÇIKAR ÇATIŞMASI / FİNANSAL DESTEK BEYANI

Çalışmayı maddi olarak destekleyen kişi/kuruluş yoktur ve yazarların herhangi bir çıkar dayalı ilişkisi yoktur.

KAYNAKLAR

1. Anwar S, White J, Hall C, Farrell We, Deakin M, Elder JB. Sporadic colorectal polyps: management options and guidelines. Scand J Gastroenterol 1999; 34: 4-11.
2. Solakoğlu T, Atalay R, Köseoğlu H, ve ark. Analysis of 2222 colorectal polyps in 896 patients: A tertiary referreal hospital study. Turk J Gastroenterol 2014; 25: 175-9.
3. Bond JH. Polyp guideline: Diagnosis, treatment, and surveillance for patients with colorectal polyps. Practice Parameters Committee of the American College of Gastroenterology. Am J Gastroenterol 2000; 95: 3053-63

4. Coşkun A, Kandemir A. Analysis of colonoscopic polypectomy results. *Endoscopy Gastrointestinal* 2017; 25: 66-69.
5. Leslie A, Carey FA, Pratt NR, Steele RJ. The colorectal adenoma- carcinoma sequence. *Br J Surg* 2002; 89: 845-60.
6. Selby JV, Friedman GD, Quesenberry CP Jr, Weiss NS. A case-control study of screening sigmoidoscopy and mortality from colorectal cancer. *N Engl J Med* 1992; 326: 653-7.
7. Rex DK, Kahi CJ, Levin B, ve ark. EPAGE II Study Group. Appropriateness of colonoscopy in Europe (EPAGE II). Surveillance after polypectomy and after resection of colorectal cancer. *Endoscopy* 2009; 41: 209-17.
8. Corley DA, Jensen CD, Marks AR, ve ark. Variation of adenoma prevalence by age, sex, race, and colon location in a large population: implications for screening and quality programs. *Clin Gastroenterol Hepatol* 2013; 11: 172-80.
9. Korkmaz H, Kendir İC, Akkaya Ö. Kolon poliplerinin boyut, lokalizasyon ve histopatolojik yapılarının değerlendirilmesi. *Endoskopi* 2016; 24: 13-7.
10. Eminler AT, Sakallı M, Irak K, ve ark. Gastroenteroloji ünitemizdeki kolonoskopik polipektomi sonuçlarımız. *Akademik Gastroenteroloji Dergisi* 2011; 10: 112-5.
11. Bas B, Dinc B, Oymaci E, ve ark. What are the Endoscopic and Pathological Characteristics of Colorectal Polyps? *Asian Pac J Cancer Prev* 2015; 16: 5163-7.
12. Loeve F, Boer R, Zauber AG, ve ark. National Polyp Study data: Evidence for regression of adenomas. *Int J Cancer* 2004; 111: 633-9.

